

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J.**, bývajúceho v S., proti žalovanému **J.**, bývajúcemu v S., **o ochranu osobnosti**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 14 C 142/2002, na dovolania žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 9. marca 2007 sp. zn. 10 Co 36/2007 a uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 29. februára 2008 sp. zn. 8 Co 306/2007, takto

r o z h o d o l :

Konanie o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 9. marca 2007 sp. zn. 10 Co 36/2007 **z a s t a v u j e .**

Dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 29. februára 2008 sp. zn. 8 Co 306/2007 **o d m i e t a .**

Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina rozsudkom z 5. apríla 2005 č.k. 14 C 142/2002-66 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za nepravdivé údaje uvedené žalovaným vo vyjadrení v článku uverejnenom dňa 15. apríla 2002 v B. novinách. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie, konanie o ktorom Krajský súd v Žiline uznesením z 9. marca 2007 sp. zn. 10 Co 36/2007 zastavil z dôvodu, že žalobca nezaplatil za odvolanie súdny poplatok, hoci bol na následky jeho nezaplatenia upozornený (§ 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb.).

Žalobca podal proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 9. marca 2007 sp. zn. 10 Co 36/2007 dovolanie z dôvodu, že mu bolo odopreté právo domáhať sa svojho práva na

nezávislom a nestrannom súde. Preto žiadal, aby uvedené uznesenie odvolacieho súdu bolo zrušené a vec vrátená odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Písomným podaním doručeným súdu prvého stupňa 17. mája 2007 žalobca požiadal o ustanovenie zástupcu z radov advokátov na jeho zastupovanie v predmetnom dovolacom konaní.

Okresný súd Žilina uznesením z 23. augusta 2007 č.k. 14 C 142/2002-194 žalobcovi neustanovil zástupcu z radov advokátov. Proti uvedenému uzneseniu podal žalobca odvolanie. Krajský súd v Žiline uznesením z 29. februára 2008 sp. zn. 8 Co 306/2007 napadnuté uznesenie potvrdil s poukazom na správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa, v zmysle ktorých majetkové o osobné pomery žalobcu neodôvodňujú jeho oslobodenie od súdnych poplatkov a tým splnenie podmienok pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie v zmysle § 30 O.s.p.

Uznesenie Krajského súdu v Žiline z 29. februára 2008 sp. zn. 8 Co 306/2007 napadol žalobca dovolaním, ktoré odôvodnil tým, že odvolací súd nesprávne posúdil splnenie podmienok pre jeho oslobodenie od súdnych poplatkov a pre ustanovenie mu zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie. Z uvedených dôvodov žiadal, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

1/ K dovolaniu žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 29. februára 2008 sp. zn. 8 Co 306/2007:

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) zistil, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.). I keď žalobca nemá právnické vzdelanie a nie je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd nepovažoval – v danom prípade – nedostatok povinného zastúpenia za prekážku, ktorá by bránila vydaniu rozhodnutia, ktorým sa dovolacie konanie končí. So zreteľom na dovolaním napadnuté rozhodnutie vychádzal z toho, že ak predmetom dovolacieho prieskumu má byť rozhodnutie, ktorým nebolo vyhovené žiadosti účastníka o ustanovenie zástupcu z radov advokátov v zmysle § 30 O.s.p. (ako je to aj v posudzovanej veci), nemožno striktno trvať na splnení tejto podmienky, lebo v opačnom prípade by bol popretý nielen zámer, ktorý sledoval účastník konania podaním dovolania, ale tiež účel dovolacieho konania, v ktorom predmetom posúdenia má byť záver odvolacieho súdu o (ne)splnení podmienok pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov súdom (na obdobnom názore založil svoje rozhodnutie Najvyšší súd

Slovenskej republiky v uznesení z 21. februára 2007 sp. zn. 2 Cdo 329/2006).

Dovolací súd z vyššie uvedeného dôvodu pristúpil k posudzovaniu procesnej prípustnosti dovolania proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 29. februára 2008 sp. zn. 8 Co 306/2007 napriek tomu, že dovolateľ bez právnického vzdelania nie je zastúpený advokátom.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, (len) pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Dovolateľ v prejednávanej veci napadol dovolaním uznesenie odvolacieho súdu. Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné, ak je napadnuté uznesenie, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 O.s.p.). Dovolaním napadnuté uznesenie Krajského súdu v Žiline z 29. februára 2008 sp. zn. 8 Co 306/2007 nevykazuje znaky žiadneho z týchto rozhodnutí, preto prípustnosť dovolania žalobcu z uvedených ustanovení nemožno vyvodiť.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež zákonnú povinnosť odvolacieho súdu (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd zakladajúcich tzv. zmätočnosť, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté vadami vymenovanými v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (tiež uzneseniu) odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že § 237 O.s.p.

nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný, a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým inak dovolanie podľa § 239 O.s.p. prípustné nie je. Podmienky prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. sú pritom stanovené tak, že právne významné nie je samotné tvrdenie dovolateľa, že k týmto vadám došlo, ale až jednoznačné preukázanie výskytu procesnej vady tejto povahy.

V dovolaní neboli procesné vady v zmysle § 237 O.s.p. tvrdené; vady tejto povahy v dovolacom konaní ani inak nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania žalobcu preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Pokiaľ dovolateľ tvrdí, že odvolací súd dospel k nesprávnemu právnomu záveru o nesplnení podmienok pre oslobodenie od súdnych poplatkov a ustanovenie zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie, dovolací súd poznamenáva, že zamietnutím žiadosti žalobcu o ustanovenie zástupcu z radov advokátov, nebola žalobcovi odňatá možnosť pred súdom konať. Tento záver opodstatňuje predovšetkým skutočnosť, že Občiansky súdny poriadok dáva odňatie možnosti pred súdom konať výslovne do súvislosti s faktickým procesným postupom súdu, nie s jeho právnym posúdením určitej otázky (vrátane otázky splnenia podmienok pre oslobodenie od súdneho poplatku a podmienok pre ustanovenie zástupcu účastníka konania súdom). Pokiaľ by sa aj prípadne súd pri rozhodovaní (posudzovaní tejto otázky) dopustil omylu v aplikácii práva, mal by jeho postup za následok (len) nesprávne rozhodnutie, nie však procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Z dôvodu, že prípustnosť dovolania žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 29. februára 2008 sp. zn. 8 Co 306/2007 nevyplýva z ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., že procesné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. v dovolacom konaní nevyšli najavo, dospel dovolací súd k záveru, že v danej veci ide o dovolanie smerujúce proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktoré podľa Občianskeho súdneho poriadku nemožno týmto opravným prostriedkom napadnúť. Dovolanie žalobcu preto podľa § 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol.

2/ K dovolaniu žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 9. marca 2007 sp. zn. 10 Co 36/2007:

Dovolací súd ďalej skúmal, či sú v danej veci splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci dovolania žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 9. marca 2007 sp. zn. 10 Co 36/2007.

Okresný súd Žilina po tom, čo nadobudlo právoplatnosť uznesenie tohto súdu z 23. augusta 2007 č.k. 14 C 142/2002-194, ktorým bola zamietnutá žiadosť žalobcu o ustanovenie zástupcu z radov advokátov pre konanie o dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 9. marca 2007 sp. zn. 10 Co 36/2007, vo výzve z 30. mája 2008 (č.l. 220 spisu) žalobcu opätovne poučil, že dovolateľ bez právnického vzdelania musí byť zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.) a vyzval ho lehote 10 dní do spisu založiť plnomocenstvo udelené niektorému z advokátov pre dovolacie konanie. Ako vyplýva z doručky založenej v spise na č.l. 219, žalobca túto súdnu výzvu prevzal vlastnoručne 3. júna 2008.

V zmysle § 241 ods. 1 vety druhej O.s.p. dovolateľ musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná.

Žalobca v dovolacom konaní nepreukázal, že má právnické vzdelanie. Požiadal o ustanovenie zástupcu pre dovolacie konanie z radov advokátov, jeho žiadosti ale nebolo vyhovené. Napriek vedomosti, že v dovolacom konaní musí byť zastúpený advokátom a že právoplatnými rozhodnutiami súdov bolo rozhodnuté, že sa mu neustanovuje zástupca pre dovolacie konanie, dovolateľ nezaložil do súdneho spisu požadované plnomocenstvo. Neodstránil tak nedostatok osobitnej podmienky dovolacieho konania, ktorej nesplnenie bráni prejednaniu jeho dovolania. Vzhľadom na to zostal nedostatok podmienky dovolacieho konania neodstránený aj v čase rozhodovania dovolacieho súdu.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 9. marca 2007 sp. zn. 10 Co 36/2007 zastavil (§ 243c O.s.p., § 241 ods. 1 O.s.p., § 104 ods. 2 O.s.p.). Vzhľadom na dôvod, pre ktorý zastavil dovolacie konanie, nezaoberal sa otázkou procesnej prípustnosti a dôvodnosti dovolania.

Dovolací súd nepriznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nebol podaný návrh na priznanie náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 2 O.s.p).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. októbra 2008

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková